

Osaühing Häcke
aa.kodu@neti.ee

10.03.2025 nr 5.1-3/7150-1

JÄRELEVALVE AKT

I. ÜLDSÄTTED

- 1.1. Järelevalve teostamise õiguslik alus: sotsiaalhoolekande seaduse (SHS) § 157 lõige 1.
- 1.2. Järelevalve teostamisel kontrolliti väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse vastavust SHSis ja sotsiaalkaitseministri 19.06.2023 määruses nr 36 "Nõuded väljaspool kodu osutatavale ööpäevaringsele üldhooldusteenusele" (määrus nr 36) sätestatud nõuetele ning majandustegevuse nõuete täitmist tulenevalt majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse (MSÜS) § 30 lõikest 2.
- 1.3. Järelevalve teostamise koht: L. Koidula tn 22, Rakvere linn.
- 1.4. Paikvaatluse aeg: 23.01.2025.
- 1.5. Järelevalve teostajad: Sotsiaalkindlustusameti õiguse ja järelevalve osakonna järelevalve talituse juhtivspetsialist Svetlana Kubpart ja peaspetsialistid Kadri Plato ja Tõnis Palgi (järelevalvemeeskonna juht).
- 1.6. Teenuseosutaja poolt osalesid järelevalvetoimingutes hooldusjuht Andra Viinalass ja juhatause liige Ilmar Kõök.
- 1.7. Järelevalvemenetluses kasutatud meetodid: päringud majandustegevuse registris (MTR) ja töötamise registris (TÖR), paikvaatlus, dokumentide analüüs, e-kirjavahetus, vestlused klientide ja nende lähedastega ning hooldekodu töötajatega.

II. JÄRELEVALVE TULEMUSED

SKA tuvastas, et Osaühing Häcke ei ole täitnud järgmisi õigusaktides sätestatud nõudeid/kohustusi:

2.1. MSÜS § 30 lõige 2, mille kohaselt on ettevõtja kohustatud tegevusloa kontrolliesemega seotud asjaolude ja kõrvaltingimustega seotud asjaolude muutumisest teatama tegevusloa andmiseks pädevale majandushaldusasutusele viivitamata, kuid hiljemalt viie tööpäeva jooksul. Hooldekodu ei ole täitnud MSÜS §s 29 sätestatud ettevõtja hoolsuskohustust ning ei ole tulenevalt MSÜS § 30 lõikest 2 teatanud majandustegevusega seotud asjaolude muutumisest (töölepingu sõlmimisest) hiljemalt viie tööpäeva jooksul. Osaühing Häcke esitatud töötajate nimekirjas on abihooldustöötaja A.K., kellega on tööleping sõlmitud 03.08.2022, kuid kelle andmeid ei ole seisuga 10.03.2025 tegevusloale kantud.

2.2. SHS § 21 lõige 2, mille kohaselt teenuseosutaja koostab koostöös teenuse saajaga või juhul, kui teenuse saaja pole kontaktne, teenuse rahastajaga 30 päeva jooksul teenuse osutamise

alustamisest arvates isikule hooldusplaani. Paikvaatluse käigus tuvastati, et teenusesaajate E.P. ja V.T. hooldusplaanidel puudub koostamise kuupäev, mille tõttu ei ole võimalik hinnata SHS sätestatud nõude täitmist. Hooldekodu on 31.01.2025 edastanud teenusesaajate E.P., V.S., V.T. ja E.K. hooldusplaanid, mida võib lugeda SHS § 21 nõuetele vastavaks.

2.3. SHS § 21 lõige 5, mille kohaselt teenuseosutaja vaatab hooldusplaani üle vähemalt üks kord poolaastas. Vajaduse korral korrigeerib teenuseosutaja ülevaatamise tulemusel hooldusplaani. Paikvaatluse käigus tuvastati, et teenusesaaja E.P. hooldusplaani ei ole nõuetekohaselt üle vaadatud vähemalt ühel korral poolaastas. Hooldekodu on 31.01.2025 edastanud teenusesaajate E.P., V.S., V.T. ja E.K. hooldusplaanid, mida võib lugeda SHS § 21 nõuetele vastavaks.

2.4. SHS § 22 lõige 3, mille kohaselt hooldusteenust osutavad vahetult hooldustöötaja ja abihooldustöötaja. Abihooldustöötaja tööd juhendab hooldustöötaja. Tööajagraafikute kontrolli käigus tuvastati, et abihooldustöötajad E.K. ja T.A. on korduvalt töötanud 24tunnises vahetuses öisel ajal ilma kvalifitseeritud hooldustöötaja juhendamisetä (november 2024, detsember 2024, jaanuar 2025), mis ei ole kooskõlas SHS sätestatud nõuetega.

2.5. Määruse nr 36 § 2 lõige 5 punkt 8, mille kohaselt isikuhooldustoiminguks on abistamine ja juhendamine pesemisel, sealhulgas üle keha pesemisel vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui üks kord nädalas. Pesemise graafiku kannetest nähtub, et mitte kõigile teenusesaajatele ei ole tagatud üle keha pesemine vähemalt üks kord nädalas. Pesemise graafikust ei nähtu ka põhjust, miks isikuhooldustoiming on nõutud ajal toimumata jäänud (rikkumist on täpsemalt kirjeldatud punktis 3.3).

Arvestades asjaolu, et Osaühing Hæcke on järelevalvemenetluse ajal asunud rikkumisi kõrvaldama, ei pea Sotsiaalkindlustusamet otstarbekaks ettekirjutuse tegemist. Järelekontroll viiakse läbi 2025. a kolmandas kvartalis.

III. JÄRELEVALVEMENETLUSE KOKKUVÕTE

SKA algatas 22.01.2025 riikliku järelevalve menetluse Osaühingu Hæcke tegevuskohas L. Koidula tn 22, Rakvere linn (pansionaat Kuldne Sügis); järelevalves keskenduti SHS §des 20 kuni 22 ja 22¹ ning sotsiaalkaitse ministri 19.06.2023 määruses nr 36 sätestatud nõuete täitmise kontrollimisele. SHS § 3 lõikes 2 sätestatud kvaliteedinõuetest pöörati tähelepanu osutatava teenuse isikukesksusele, kaasamisele ning teenusesaajate õiguste kaitsele (turvalisus). Tegevuskoha paikvaatlus toimus 23.01.2025.

3.1. Majandustegevusnõuete täitmine

MSÜS § 30 lõike 2 kohaselt on tegevusloa omajal kohustus teavitada tegevusloa väljaandjat (SKA) tegevusloa kontrolliesemega seotud asjaolude ja kõrvaltingimustega seotud asjaolude muutumisest viivitamata, kuid hiljemalt viie tööpäeva jooksul.

Seisuga 23.01.2025 oli Majandustegevuse registrisse (tegevusluba SÜH000136) kantud kuue hooldustöötaja ja kolme abihooldustöötaja andmed. Paikvaatluse käigus tuvastati, et asutuses töötab abihooldustöötaja A.K., kelle andmed tegevusloalt puuduvad, kuigi isikuga on tööleping sõlmitud 03.08.2022.

SKA seisukoht: hooldekodu ei ole täitnud MSÜS § 30 lõikes 2 sätestatud nõuet.

3.2. SHS § 20 lõiked 1-3 kohustavad teenuseosutajat tagama teenusesaajatele turvalise keskkonna ja toimetuleku, teenusesaajate majutamise ja toitlustamise ning abivajadusest lähtuvad hooldustoimingud ja muud toimetulekut toetavad toimingud, mis on määratud hooldusplaanis.

Hooldekodule on 23.12.2019 väljastatud tähtajatu tegevusluba üldhooldusteenuse osutamiseks kuni 33 inimesele. Teenust osutatakse 2002. aastal renoveeritud kahekorruselises hoones. Päästeameti 28.11.2019 hinnangu kohaselt vastab tegevuskoht tuleohutusnõuetele.

Terviseameti 13.12.2019 hinnangus märgitud, et tegevuskoha sanitaarseadmetest on puudu kaks WC potti. Lubatud voodikohtade arvu määramisel on Terviseamet arvestanud juhatuse liikme selgitust, et hooldekodus on ligi pooled kliendid lamajad või mähkmete kasutajad.

Paikvaatluse käigus tuvastati, et teenusel viibib 30 teenusesaajat. Suurem osa teenusesaajatest on majutatud hooldekodu teisele korrusele, kus elatakse kahe kuni kolmekohalistes tubades. Teisel korrusel on 24 voodikohta. Esimesel korrusel on ka üks neljakohaline magamistuba, kuhu majutatakse voodikesksed teenusesaajaid. Hooldekodu toad ja koridorid on kitsad, mis seab piirangud isikuhooldustoimingute tegemist hõlbustavate abivahendite (nt tõstuk, pesuraam) kasutamisele. Juhatuse liikmelt saadud teabe kohaselt tagatakse peagi funktsionaalvoodid kõigile teenusesaajatele.

Hooldekodu ruumides (sh magamistoad) kutsunginuppe ei ole. Koridoride seinad on käetugedega varustatud. Teenusesaajad saavad veeta aega puhkruumis (2. korrusel) - vaadata televiisorit, võtta riiulist lugemiseks raamatuid jne. Puhkeruumis ja esimese korruse saalis hoiustatakse liikumist hõlbustavaid abivahendeid. Ratastooliga liikujate korruste vaheliseks transpordiks kasutatakse trepironijat.

Hooldekodus on kolm põhitoidukorda. Hommikusöögi (puder, võileivad) valmistavad elanikele hooldustöötajad ise. Lõuna -ja õhtusöögi tagab restoran Katariina Kelder. Valmistoit tuuakse kohale termostes ja hooldustöötajad jagavad selle teenusesaajatele. Hooldekodu on loonud tingimused teenusesaajate riiete ja voodipesu pesemiseks (pesu pesemine on hooldustöötajate ülesanne). Paikvaatluse ajal oli näha esimese korruse pesuruumis kuivavat voodipesu.

Töötajatele on koostatud töökorraldust reguleerivad dokumendid ja ametijuhendid. Teenusesaajad ja nende esindajad saavad asutuse töökorralduse suhtes teha ettepanekuid või esitada kaebusi vastavalt 10.01.2024 kinnitatud korrale.

Juhatuse liikmelt saadud teabe kohaselt lõpetatakse teenuse osutamine Osaühing Häcke Rakvere tegevuskohas 2026. a kevadel seoses hoone rekonstrueerimise ja kasutusotstarbe muutmisega.

3.3. SHS § 20 lõike 4 alusel on sotsiaalkaitseminister kehtestanud täpsustatud nõuded väljaspool kodu osutatavale üldhooldusteenuse eesmärgile ja selle sisule, sealhulgas tegevustele, mis on vajalikud teenuse eesmärgi saavutamiseks (määrus nr 36).

Määruse nr 36 § 2 lõigete 1 - 4 alusel tuleb teenuseosutajal tagada hooldusteenuse saajale hooldustoimingud ning muud toetavad teenused, mis on määratud kindlaks teenusesaaja hooldusplaanis. Hooldustoimingud jagunevad isikuhooldustoiminguteks, tervises seisundiga seotud toiminguteks ning füüsilise, vaimse ja sotsiaalse aktiivsuse toetamisega seotud toiminguteks. Hooldustoimingute tegemisel tuleb teenuseosutajal tagada teenusesaajale privaatsus, tema tahte ja võimekuse arvestamine ning enne hooldustoimingu tegemist selle sisu selgitamine. Teenuseosutajal tuleb teenusesaaja lähedasele/kontaktisikule anda viivitamatult teavet, kui teenussaaja seisundis on olulisi muutusi ning võimaldada tutvuda hooldusplaaniga.

Hooldekodu tubades ruumi napib. Hooldustoimingute tegemisel elanike privaatsustunnet suurendavaid vahendeid (sirmid, vahekardinad) ei kasutata. Sirmi võis kokkuvoldituna näha esimese korruse neljakohalises magamistoas.

SKA seisukoht: teenuseosutaja ei ole täitnud määruse nr 36 § 2 lõiget 3, teenusesaajate privaatsus ei ole tagatud.

Määruse nr 36 § 2 lõikes 5 on loetletud isikuhooldustoimingud.

Teenusesaajate toitlustamine toimub esimesel korrusel asuvas söögisaalis. Voodikesksetele ja liikumiskõlakustega klientidele viivad hooldustöötajad toidu tubadesse. Toitu serveeritakse plastiknõudes. Mitmed teenusesaajad vajavad söögiaegadel jälgimist, kuid söötmist-jootmist võib vajada sõltuvalt päevast neli-viis inimest. Hooldekodu elanikud saavad kasutada isiklikke riideid, mis on kaotsimineku vältimiseks märgistatud. Teenusesaajatele vajalikke abivahendeid

renditakse Teresa abivahendikeskusest. Teenusesaajatele on tagatud sobiva suurusega mähkmed (väljastamise üle peetakse arvestust). Pesemisel abistab ja juhendab teenusesaajaid 0,5 koormusega töötav abihooldaja (vannitaja). Hügieenitoimingute läbiviimiseks on koostatud juhend, mille kohaselt tuleb teenusesaajatele tagada hügieenitoimingud vähemalt kahel korral päevas (hommikune ja õhtune hügieen). Juhendi järgi käivad teenusesaajad duši all vähemalt üks kord nädalas. Pesemise graafiku kannetest märkmest nähtub, et mitte kõigile teenusesaajatele ei ole tagatud üle keha pesemine vähemalt üks kord nädalas. Pesemise graafikust ei nähtu ka põhjus, miks isikuhooldustoiming on nõutud ajal toimumata jäänud. Näiteks on teenusesaaja E.P. pesugraafikusse märgitud kuupäevadel 07.01.2025 ja 21.01.2025; E.K. 07.01.2025 ja 16.01.2025; J.V. 07.01.2025 ja 22.01.2025; I.K. 07.01.2025 ja 22.01.2025.

SKA seisukoht: määruse nr 36 § 2 lõike 5 punktis 8 sätestatud tingimused ei ole täidetud.

Määruse nr 36 § 2 lõikes 6 on loetletud tervises seisundiga seotud toimingud.

Hooldusjuhi kinnitusel on hooldustöötajad läbinud esmaabi andmise koolituse. Hooldekodus esineb kukkumisi harva, viimane juhtum, mis vajas kiirabi sekkumist, registreeriti 2024. aasta oktoobris. Teenusesaajatele jagatakse lamatiste ennetamiseks spetsiaalseid madratseid vastavalt meditsiinilisele näidustusele. Hooldustöötajad oskavad ära tunda lamatisi ning kahtluse korral teavitatakse õde, kes rakendab asjakohaseid ravimeetmeid ja dokumenteerib olukorra õendusdokumentides. Hooldustöötajad manustavad teenusesaajatele õe poolt ette valmistatud ravimid. Koostööd õega (OÜ TNP KONSULTATSIOONID) hinnatakse heaks.

SKA seisukoht: määruse nr 36 § 2 lõike 6 sätestatud tingimused on täidetud.

Määruse nr 36 § 2 lõikes 7 on loetletud füüsilise, vaimse ja sotsiaalse aktiivsuse toetamisega seotud toimingud.

Tegevusjuhendaja ülesandeid täidab osakoormusega abihooldustöötaja, kelle töö keskendub peamiselt klientide füüsilise aktiivsuse suurendamisele (võimlemine, massaaž). Ühistegevusi ja ringe ei korraldata, kuna hooldustöötajatel puudub selleks aeg. Teenusesaajad sisustavad oma päevi iseseisvalt, näiteks lahendades ristsõnu või vaadates televiisorit. Liikumisvõimelised kliendid saavad viibida värskes õhus, kuid liikumiskustega teenusesaajad pääsevad õue harva. Suvist väljasõiduvõimalust on pakutud, kuid elanike huvi selle vastu oli madal. Lähedased leidsid, et hooldekodu võiks pakkuda rohkem võimalusi mõtestatud vaba aja veetmiseks. Hooldekodu asukoht tagab hea ligipääsetavuse ning elanikke külastatakse sageli.

SKA seisukoht: määruse nr 36 § 2 lõikes 7 sätestatud tingimused on täidetud osaliselt.

3.4. SHS § 21 lõigetes 2 kuni 5 on sätestatud nõuded, millele peavad vastama teenuseosutaja koostatavad hooldusplaanid.

Uue teenusesaaja saabudes hindab õde tervishoiuteenuse osutamise vajadust ning hooldusjuht koostab hooldusplaani hinnates teenusesaaja võimekust toime tulla hooldekodu keskkonnas ning igapäevaste hooldustoimingute vajadust. Kasutusel on vorm „Hindamine ja hooldusplaan hooldekodus elavale kliendile“ (täidetakse paberkandjal). Teenusesaajate lähedasi hooldusplaani koostamisse ei kaasata.

Paikvaatluse käigus tuvastati, et 27.03.2024 teenusele saabunud E.P. hooldusplaani koostamise kuupäev puudub, mille tõttu ei olnud võimalik hinnata hooldusplaani vastavust SHS § 21 lg 2 sätestatud koostamise tähtajale; samuti puudusid märkmel selle kohta, et teenuseosutaja on hooldusplaani üle vaadanud vähemalt üks kord poolaastas (SHS § 21 lg 5). Samuti puudus 17.08.2023 teenusele saabunud V.T. hooldusplaani koostamise kuupäev. Hooldusjuht tunnistas, et osade hooldusplaanide vormistamisega ei ole lõpuni jõutud ning tuvastatud puudused kõrvaldatakse. Hooldekodu on 31.01.2025 edastanud E.P., V.S., V.T. ja E.K. hooldusplaanid, mida võib lugeda SHS § 21 nõuetele vastavaks.

SKA seisukoht: SHS § 21 lõigetes 2 ja 5 sätestatud nõuded ei ole täidetud.

3.5. SHS § 22 lõiked 1 kuni 4 sätestatavad teenuseosutaja kohustuse tagada ööpäevaringselt personali olemasolu, kelle kvalifikatsioon ja koormus võimaldavad tegevusi ja toiminguid viisil, mis on kindlaks määratud hooldusteenust saavate isikute hooldusplaanis. Hooldusteenust osutavad vahetult hooldustöötaja ja abihooldustöötaja, viimase tööd juhendab hooldustöötaja. SHS § 22 lõike 5 kohaselt ei tohi üldhooldusteenust vahetult osutada isik, kelle karistatus tahtlikult toimepandud kuriteo eest võib ohtu seada üldhooldusteenust saama õigustatud isiku elu, tervise ja vara.

Osaühing Häcke edastatud nimekirjas on kümne vahetult teenust osutavat töötaja andmed; isikute vastavust SHS § 22 lõikes 5 sätestatud nõuetele on viimati kontrollinud 30.01.2025 (sooritatud Karistusregistri päring). Majandustegevuse registris on tegevusloale nr SÜH000136 kantud kuue hooldustöötaja ja kolme abihooldustöötaja andmed (lisatud ei ole abihooldustöötaja A.K. andmeid).

Päevasel ajal (tööpäeviti) on asutuses tööl reeglina kolm vahetult teenust osutavat töötajat. Öisel ajal on majas üks hooldustöötaja. 24-tunnises vahetuses oleva hooldustöötaja töötaja algus on kell 8:00. Tööajagraafikutest nähtub, et sageli esineb olukord, kus 24-tunnises vahetuses on töötaja, kes ei vasta SHS § 22 lõike 4 punktides 1-3 sätestatud nõuetele, mistõttu ei ole täidetud SHS § 22 lg 3 teises lauses sätestatu, mille kohaselt abihooldustöötaja tööd juhendab hooldustöötaja. Abihooldustöötaja E.K. on 24-tunnises vahetuses töötanud öisel ajal ilma kvalifitseeritud hooldustöötaja juhendamiset 2024. a novembris (3.11, 9.11, 13.11, 18.11, 2.11, 26.11), 2024. a detsembris (4.12, 20.12, 25.12, 29.12) ja 2025. a jaanuaris (03.01, 08.01, 12.01, 16.01, 20.01, 24.01, 28.01). Abihooldustöötaja T.A. on 24-tunnises vahetuses töötanud öisel ajal ilma kvalifitseeritud hooldustöötaja juhendamiset 2024. a novembris (15.11, 23.11, 29.11), 2024. a detsembris (07.12, 24.12) ja 2025. a jaanuaris (04.01, 23.01, 30.01).

SKA seisukoht: teenuseosutaja ei ole taganud SHS § 22 lg 3 sätestatud nõude täitmist.

3.6. SHS § 22¹ lg 6 kohaselt avalikustab väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse osutaja teenuskoha maksumuse ja käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud hooldustöötajate ja abihooldustöötajate tegelike kulude maksumuse ühe teenusesaaja kohta.

Osaühing Häcke on avalikustanud üldhooldusteenuse kohamaksumuse [hooldekodu veebilehel](#) ning alates 01.01.2025 on kohamaksumus 1300 eurot kuus; hoolduskulu 680 eurot.

Rahandusministeeriumi koostatud hoolduskulu mudeli soovitusliku näidiskalkulaatori andmetel (2024. a) peaks Hooldekodus hoolduspersonali kulu esitatud personaliandmete põhjal olema ühe teenusesaaja kohta 648 eurot kuus. Kalkulaatoris on hooldus- ja abihooldustöötaja töötasudena arvesse võetud meditsiinisüsteemis töötavate hooldus- ja abihooldustöötajate töötasud.

IV. TÄHELEPANEKUD/ETTEPANEKUD/SOOVITUSED

4.1. Uuendada tegevuskoha aadressi andmed majandustegevuse registris.

4.2. Hooldusplaanide koostamisel arvestada senisest enam teenusesaaja füüsilist, vaimset ja sotsiaalset heaolu mõjutavate teguritega ning viia läbi tegevusi, mis toetavad terviklikult isiku heaolu ja elukvaliteeti.

4.3. Selgitada hooldustöötajatele ja abihooldustöötajatele privaatsuse tagamise olulisust, eriti hooldustoimingute läbiviimisel. Hooldustoimingute ajal privaatsuse tagamine on oluline, et säilitada teenusesaaja väärikus ja turvatunne.

(allkirjastatud digitaalselt)
Tõnis Palgi
peaspetsialist (järelevalve)